یادداشت

عباس حاجی‌نجاری

انقلابی‌گری، پاسخی به نیاز امروز

مردم ایران در شرایطی سی و هشتمین فجر انقلاب اسلامی را گرامی می‌دارند که روند حرکت انقلاب به رغم تهدیدات و دشواری‌های پیش رو همچون روزهای آغازین پویایی خود را حفظ کرده و نظام جمهوری اسلامی، مبتنی بر شاخصه انقلاب تحقق اهداف و آرمان‌های امام را دنبال کرده و از مسیر خود انحراف نداشته است. اتکای حرکت مردم ایران به شاخصه‌هایی همچون اسلام ناب، نهضت عاشورا و فرهنگ انتظار در کنار تلاش برای حفظ مؤلفه‌هایی چون استقلال‌خواهی، عدالتجویی و آزادی‌خواهی و مردمی بودن، عوامل اصلی این پویایی است، اگر چه برای حفظ این شاخصه‌ها، نظام اسلامی تاکنون هزینه‌های زیادی پرداخته است و البته آسیب‌ها و چالش‌هایی را نیز به ناچار تحمل کرده و می‌کند. این وضعیت البته با دیگر انقلاب‌های جهان قابل مقایسه نیست، چراکه اغلب انقلاب‌های مهم جهان نظیر انقلاب فرانسه و انقلاب اکتبر روسیه به فاصله کمی از پیروزی انقلاب دچار انحراف شدند و نتوانستند به اهداف اولیه دست یابند.

در تحلیل این وضعیت به چند نکته مهم می‌توان اشاره کرد:

۱ـ اتکای انقلاب اسلامی به «اسلام ناب» که اصلی‌ترین عامل بقا و پویایی آن است، لذا روز آمدی و تعالی، بخشی انفکاک‌ناپذیر از حرکت انقلابی است. این ویژگی وقتی با مؤلفه‌هایی نظیر فرهنگ عاشورا و فرهنگ انتظار پیوند می‌خورد، هم حرکت هدفدار می‌شود و روحیه ایثار و از خودگذشتگی و آرمانخواهی سبب قوام حرکت انقلاب و ایستادگی در مقابل فشارها و تهدیدها خواهد بود.

۲ـ الگوهای متعالی عاملی دیگر در پویایی و امکان‌پذیری تحقق آرمان‌های انقلاب است، یعنی آنگاه که حرکت انقلاب تحقق حکومت علوی را الگوی خود می‌داند که عدالتخواهی و ساده‌زیستی مولی علی (ع)، چراغ راه پیروان اوست یا آنگاه که مبتنی بر نهضت عاشورایی، ایثار و از خودگذشتگی یاران حسین (ع)، الگوی عملی در ایستادگی و مقاومت در برابر ظلم و جور ظالمان است، بنابراین حرکت انقلابی سلطه‌ای را نمی‌پذیرد و به همین دلیل است که اکنون بقا و استمرار این روحیات در ماه‌های اخیر، جنگ‌های مستقیم و نیابتی دشمنان را به شکست کشانده است.

۳ـ فرهنگ انتظار، هدف نهایی انقلاب را تا تشکیل امت واحد جهانی روشن کرده است (ان هذه امتکم امه واحده و انا ربکم فاعبدون) و استمرار مبارزه تا نجات ملل محروم و تحت ستم انتظاری است که برای نظام اسلامی در قانون اساسی ترسیم شده است، بر این اساس تا رسیدن به آن هدف، حرکت انقلابی توقف و ایستایی را برنمی‌تابد، این همان توقعی است که از یک انقلابی می‌رود، انقلابی اندیشیدن، انقلابی عمل کردن و انقلابی ماندن.

۴ـ روند روبه رشد چالش‌ها و تهدیدهای پیش رو، استمرار سه‌گانه انقلابیگری را الزامی می‌نماید، انقلاب اسلامی ایران در طول عمر با برکت خود هیچ گاه از توطئه‌ها و تهدیدات دشمنان فارغ نبوده است، یعنی از آغازین روزهای شکل‌گیری، توطئه‌های امنیتی و نظامی تمامیت انقلاب را هدف گرفت، اما به رغم ۳۸ سال استمرار آن، انقلاب از مسیر خود منحرف نشد، پس از آن دشمن مقابله با انقلاب را به عوامل داخلی سپرد. انقلابیون فرسوده‌ای که وظیفه نفی انقلاب را در داخل بر عهده گرفتند، سال‌های پایانی دهه ۷۰ روندها در داخل تا به آنجا رسیده بود که امام (ره) را به موزه تاریخ سپرده، دوران ختم انقلاب را اعلام و نهضت انتظار و ولایت فقیه و حقانیت نهضت عاشورا را منکر شدند، اما این الگو نیز به نتیجه نرسید و حرکت انقلابی بر آن فایق آمد.

۵ـ در گام سوم اما مأموریت عوامل داخلی بر تحریف و استحاله حرکت انقلاب متکی بر نفوذ و جنگ نرم دشمن شکل متفاوتی گرفت، در این الگو دیگر با تفکر انقلابی مقابله مستقیم نمی‌شود، بلکه مبتنی بر مدل تغییر محاسبات، ادامه حرکت انقلابی هزینه‌ساز، امکان‌ناپذیر و افراطی معرفی می‌شود و در مقابل در برابر شاخصه‌های انقلابیگری، معادل‌هایی معرفی می‌شود که با توجیه عملگرایانه اوج حرکت آرمانخواهی و ارزش محوری را هدف می‌گیرد.

۶ـ آنچه در این عرصه دشمن را امیدوار می‌کند علاوه بر تغییر نسلی و ظرفیتی که شبکه‌های مجازی برایش ایجاد کرده، تأثیر آسیب‌ها و چالش‌ها و رشد برخی از ناهنجاری‌هاست که البته عملکرد ضعیف مدیران و عدم‌باور و عمل آنها به شاخصه‌های انقلابی به آن دامن می‌زند، به گونه‌ای که بعضاً آثار آن در تضعیف انقلابیگری و تردید در مردم کمتر از تهدیدات و چالش‌های دشمنان نیست که در این زمینه می‌توان به رشد مفاسد اقتصادی و برخی ناهنجاری‌های اجتماعی هم اشاره کرد.

اما راه مقابله با این روند، استمرار حرکت در راه انقلاب است. مقام معظم رهبری سال گذشته در جمع فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی (۱۳۹۴/۱۱/۱۹)، راه مقابله با این راهبرد دشمنان را احیاء انقلاب در ذهن‌ها، حراست از جهت‌گیری انقلابی در عمل، در بیان و رفتار و در تصمیم‌گیری‌ها و در مقررات و قوانین می‌دانند و در تابستان سال جاری در جمع خانواده شهدای هفتم تیر (۹۵/۴/۵) یادآور می‌شوند که «اگر می‌خواهیم مشکلات این کشور حل شود، اگر می‌خواهیم این کشور عزت پیدا کند، رفاه پیدا کند، کشوری بشود که از لحاظ پیشرفت‌های مادی، معنوی و اخلاقی و فرهنگی الگو بشود، باید راه انقلاب را ادامه بدهیم، انقلاب، راه علاج منحصر این کشور بوده و هست و در آینده هم خواهد بود.» چراکه تجربه به ما می‌گوید «ما هر جا به انقلاب تکیه کردیم، به روحیه انقلابی تکیه کردیم، پیش رفتیم، هر جا از ارزش‌ها کوتاه آمدیم، انقلاب را ندیده گرفتیم، از این گوشه‌اش زدیم، از آن گوشه‌اش زدیم، تأویل و توجیه کردیم، برای خوشایند عوامل استکبار که دشمن اصلی اسلام و دشمنان اصلی این نظامند، مدام حرف را جویدیم، حرف را خوردیم، عقب ماندیم، قصه این جوری است. راه پیشرفت ایران اسلامی، احیای روحیه انقلابی و احیای روحیه مجاهدت است.»

خبر آخر

رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس:

اعمال تحریم‌های جدید نقض فاحش برجام است

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس تأکید کرد: اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران نقض فاحش برجام است.

علاءالدین بروجردی در گفت و گو با خبرگزاری خانه ملت در واکنش به اعمال تحریم‌های جدید اظهار داشت: اقدام امریکا نقض برجام است، تحریم اخیر افراد و شرکت‌های ایران به دلیل عصبانیت واشنگتن از شکست تروریست‌های مورد حمایتش در منطقه است. نماینده مردم بروجرد در مجلس دهم ادامه داد: تحولات مهمی که در سوریه رخ داد و تروریست‌ها شکستی تاریخی را در حلب متحمل شدند از یک سو و شکست تروریست‌های داعش در موصل عراق از سوی دیگر شرایطی را ایجاد کرد که امریکا دست به تحریم زد. وی گفت: میلیاردها دلار امریکا و همپیمانانش که از تروریست‌ها حمایت می‌کردند با حضور تأثیرگذار مستشاری ایران در دو کشور سوریه و عراق، بر باد رفت و اکنون واشنگتن از این شرایط بسیار عصبانی است. بروجردی تاکید کرد: بنابراین اعمال تحریم‌های جدید امریکا علیه ایران عکس العملی در برابر شکست تروریست‌ها در منطقه است اما امریکا باید بداند اینگونه تحریم‌ها تأخیری در اراده فولادی جمهوری اسلامی در مبارزه تروریسم نخواهد داشت بلکه ایران با عوامل امریکا و انگلیس در منطقه با قاطعیت مقابله خواهد کرد و اجازه سوء استفاده آنها از منطقه را نخواهیم داد. این نماینده عنوان کرد: امروز اقدامات دولت جدید امریکا در دنیا شرایطی را به وجود آورده است که شاهد عکس‌العمل گسترده جهانی علیه امریکا هستیم، این عکس العمل‌ها دولتی و مردمی است و باعث منزوی شدن این کشور در آینده نزدیک خواهد شد. رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی با اشاره به دستگیری کودک پنج ساله ایرانی در امریکا اظهار داشت: این رفتار نشان از ضعف امریکا در حفظ امنیت ملی آنها است و این رفتارها بیش از اینکه به کشورهای دیگر ضرر بزند به خود امریکا آسیب وارد می‌کند.

نگاه

محسن رضایی: دیوارهای ساختگی ترامپ خیلی زود فرو می‌پاشد

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه ترامپ یک پیمانکار ساختمانی است که دنبال دیوار کشیدن است، گفت: مطمئن باشید این دیوارها خیلی زود فرو می‌پاشد.

به گزارش تسنیم، محسن رضایی در نشست خبری، با اشاره به تشکیل اولین جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام به ریاست آیت‌الله موحدی کرمانی گفت: موضوع بحث ما مغایرت‌های برنامه مصوب مجلس با سیاست‌های کلی نظام است که ۲۶ مغایرت و عدم انطباق را تشخیص دادیم. رضایی با اشاره به ادعاهای اخیر رئیس جمهور امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران و تحریم ۱۲ شرکت ایرانی، اظهار کرد: دولت ترامپ با شروع کارش تحت تأثیر آل‌سعود و اسرائیل وارد چالش بدون دلیل و منطق با ایران شده و ما این چالش‌ها را زیر فشار آل‌سعود و اسرائیل می‌دانیم. توصیه می‌کنیم ترامپ وارد این ماجرا نشود و اگر این ادعاها لفاظی هم باشد یک نوع چالش است. وی با اشاره به اینکه آل‌سعود و اسرائیل، صدام را تهدید و منطقه را ناامن کردند، گفت: آنها خودشان شکست سنگینی خوردند و توصیه می‌کنیم وارد این ماجراها نشوند. جمهوری اسلامی ایران دنبال جنگ نیست، اما در دفاع از خود کوتاهی نخواهد کرد و کسانی که چشم طمع به جمهوری اسلامی ایران دارند، پشیمان می‌شوند. دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام افزود: ما در دفاع از خودمان از کسی اجازه نمی‌گیریم و در توسعه صنایع دفاعی نیز از کسی اجازه نخواهیم گرفت. دولت جدید امریکا سابقه برخورد دولت‌های قبل امریکا با جمهوری اسلامی ایران را به خاطر بیاورد و با عقلای امریکا مشورت کند.

وی با بیان اینکه نیروهای مسلح با مراقبت کامل همه تحرکات خلیج فارس را زیر نظر دارند، گفت: رزمایش‌هایی را که سعودی‌ها انجام دادند، کاملاً زیر نظر داریم و اطلاعات خوبی هم نیاز داریم و آمادگی خودمان را بیشتر می‌کنیم. رضایی در پاسخ به سؤالی درباره ادعای اخیر ترامپ که گفته همه گزینه‌ها برای ایران روی میز است، اظهار کرد: امریکایی‌ها بارها این حرف را زده‌اند و جدیداً هم ترامپ همین حرف را می‌زند، اما سؤال ما این است که از این تهدیدات چه چیزی به دست می‌آورند. رضایی تأکید کرد: این نوع تهدیدها بیشتر ملت‌های منطقه را تحت تأثیر قرار می‌دهد و ملت‌های منطقه از این تهدیدات زیان می‌بینند و می‌خواهند با این تهدیدات سلاح‌های بیشتری بفروشند. دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره ادعای دیگر ترامپ که گفته دنیا کلانتر می‌خواهد، گفت: آقای ترامپ با این کارهای خودش تلاش دارد بحران‌های داخلی امریکا را صادر کند و سرپوشی بر این بحران‌ها بگذارد. امریکا با مشکلاتی که پیدا کرده نمی‌تواند کلانتر جهان باشد. در دهه آینده فقر و بیکاری در امریکا دو برابر می‌شود.

گزارش یک

فرمانده نیروی هوافضای سپاه:

استخوان‌بندی تحریم‌های دشمن در حوزه پدافندی کاملاً خرد شده است

مرحله اصلی رزمایش «مدافعان حریم ولایت» نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، از بامداد دیروز در منطقه عمومی سمنان آغاز شد.

به گزارش «جوان»، این رزمایش با هدف «نمایش اقتدار، هوشمندی و آمادگی‌های همه‌جانبه دفاعی برای مقابله با هرگونه تهدید» و شعار «همت جهادی، اراده ایرانی، اقتدار انقلابی، تحقیر تحریم و تهدید» در وسعت ۳۵ هزار کیلومتر مربع برگزار می‌شود. در مرحله اصلی رزمایش «مدافعان حریم ولایت» نیروی هوافضای سپاه انواع سامانه‌های راداری و موشکی که به همت متخصصان و دانشمندان توانمند کشورمان طراحی و ساخته شده است، به کار گرفته شد. این سامانه‌ها شامل سامانه موشکی سوم خرداد، سامانه موشکی طبس، سامانه موشکی صیاد ۲ و نیز سامانه‌های راداری برد بلند قدیر، سامانه راداری برد متوسط مطلع‌الفجر و سامانه راداری رعد و کاوش است. همچنین همزمان با اجرای مرحله اصلی رزمایش پدافندی مدافعان حریم ولایت نیروی هوافضای سپاه، برای نخستین بار بمب‌های رها شده جنگنده‌های سوخو توسط سامانه‌های راداری بومی مورد ردگیری قرار گرفت. این سامانه‌ها که به دست توانمند متخصصان ایرانی طراحی و تولید شده‌اند توانستند موشک‌های زمین به زمین را با موفقیت ردگیری کنند.

تهدید ایران توسط امریکایی‌ها یاوه‌گویی است

سردار امیرعلی حاجی‌زاده، فرمانده نیروی هوافضای سپاه در حاشیه برگزاری مرحله اصلی رزمایش «مدافعان حریم ولایت» با اشاره به ویژگی‌های این رزمایش پدافندی اظهار داشت: رزمایش فرماندهی پدافند نیروی هوافضا پس از انجام موفقیت‌آمیز مراحل مقدماتی وارد مرحله اصلی شد. وی افزود: این رزمایش از جنس رزمایش‌های سالانه بوده و در منطقه‌ای به وسعت ۳۵ هزار کیلومتر مربع درون کویر برگزار می‌شود. حاجی‌زاده استفاده از سامانه‌ها و تجهیزات کاملاً بومی و ایرانی را از وجوه برجسته این رزمایش عنوان و تصریح کرد که تمامی ادوات به کارگیری شده در این رزمایش پدافندی اعم از سامانه‌های موشکی، سامانه‌های راداری، مراکز کنترل فرماندهی و جنگ الکترونیک بومی و ساخته دست دانشمندان و متخصصان ایران اسلامی است. فرمانده نیروی هوافضای سپاه با تأکید بر اینکه پیچیدگی سامانه‌های پدافندی دهها برابر بیشتر از موشک و پهپاد است، گفت: ما تجربه تحقیق و خودکفایی در بخش موشک‌های زمین به زمین و هوشمند و پهپادها را داریم اما سامانه‌های پدافندی به دلیل آنکه مجموعه‌ای از پروژه‌های تحقیقاتی پیچیده در هم تنیده است، از دشواری‌های زیادی است. وی از سامانه موشکی سوم خرداد به‌عنوان بزرگ‌ترین پروژه تحقیقاتی به ثمر رسیده کشور یاد کرد و افزود: امروز بحمدالله با همت و مجاهدت فرزندان ایران اسلامی استخوان‌بندی تحریم‌های دشمن در حوزه پدافندی کاملاً خرد شده است. فرمانده نیروی هوافضای سپاه با اشاره به ویژگی‌های دیگر رزمایش مدافعان حریم ولایت گفت: این رزمایش بسیار سختگیرانه طراحی شده و همانند قرارگاهی که کار دفاع هوایی را انجام می‌دهد، یک قرارگاه نارنجی دشمن نیز با استفاده از انواع پهپادها و جنگنده‌ها به انجام عملیات آفندی می‌پردازد که بحمدالله یگان‌ها و تجهیزات با آمادگی کامل این مرحله از رزمایش را به انجام رساندند. وی افزود: در رزمایش مدافعان حریم ولایت برای نخستین بار ردگیری بمب‌های رها شده از هواپیما و موشک‌های زمین به زمین توسط سامانه‌های راداری در منطقه رزمایش با موفقیت به انجام رسید. حاجی‌زاده در بخش دیگری از سخنانش تهدید ایران توسط برخی مقامات امریکایی را یاوه‌گویی بیش ندانست و تصریح کرد: با شناختی که از توان نیروهای مسلح و خودمان داریم با اطمینان اعلام می‌کنم که تهدید خارجی علیه نظام اسلامی ما کارساز نیست. وی با تأکید بر اینکه روند تقویت قدرت ما بیش از ۳۷ سال است که تداوم دارد، گفت: ما بر قدرت لایزال الهی تکیه داریم در حالی که امریکایی‌ها اتکا به تجهیزات و قدرت مادی دارند و در این شرایط هر اتفاقی رقم بخورد به طور قطع ما پیروز میدان خواهیم بود. فرمانده نیروی هوافضای سپاه با تأکید بر اینکه در تولید و تقویت توانمندی دفاعی حتی لحظه‌ای هم درنگ نخواهیم کرد گفت: ما با تکیه بر توانمندی خود دستی به سمت دشمن دراز نکردیم و هیچ وابستگی به آنان نداریم. حاجی‌زاده در واکنش به بهانه‌جویی امریکایی‌ها پیرامون آزمایش‌های موشکی ایران با تأکید بر اینکه دشمنان امنیت ما را هدف قرار داده‌اند، گفت: پرداختن به مسائلی مانند توانمندی و دانش هسته‌ای، اقتدار موشکی و مسائلی از این دست تنها بهانه‌ای برای دشمنی آنها با نظام اسلامی و ملت ایران است؛ ما برای دفاع از امنیت ملت ایران شبانه روز تلاش می‌کنیم و اگر دشمن دست از پا خطا کند موشک‌های ما غرش کنان بر سر آنها فرود می‌آید.

شبیه‌سازی تهاجم دشمن فرضی به مناطق حساس در رزمایش سپاه

همچنین سردار بهارلو، فرمانده رزمایش پدافندی «مدافعان حریم ولایت» نیروی هوافضای سپاه نیروی هوافضای سپاه پاسداران، در جمع خبرنگاران با اشاره به برگزاری رزمایش «مدافعان حریم ولایت» اظهار داشت: مراحل مقدماتی و روز اول رزمایش سپری شده و وارد روز اصلی رزمایش شده‌ایم. در روز اصلی رزمایش، قرارگاه نارنجی در قالب فعالیت‌های خود و سناریوهای عملیاتی فعالیت پروازی و تهاجم رزمایش را آغاز می‌کند. فرمانده رزمایش پدافندی نیروی هوافضای سپاه، هدف از برگزاری این رزمایش را نمایش اقتدار و آمادگی‌های دفاعی و مقابله با هرگونه تهدید و با شعار «همت جهادی، اراده ایرانی، اقتدار انقلابی، تحقیر تحریم و تهدید» عنوان کرد و گفت: این رزمایش در منطقه عمومی سمنان در حال اجرا است. سردار بهارلو در توضیح وظیفه عملیاتی قرارگاه نارنجی رزمایش، گفت: این قرارگاه وظیفه دارد فعالیت‌هایی را که دشمن در تهاجمات خود به یک منطقه که جزو مناطق حساس است، انجام می‌دهد، شبیه‌سازی کند.

تحلیل

مهدی پورصفا

صدای ناامیدی که از جبهه مقابل به گوش می‌رسد

«چشم‌انداز تخیلی» نسخه اصلاح‌طلبان برای روحانی

چشم‌انداز تازه مهم‌ترین ابزار برای تهییج و بسیج افکار عمومی برای دستیابی به یک هدف خاص در کوران یک رقابت بی‌رحمانه سیاسی است. بدون چشم‌انداز هیچ فرد یا گروهی قادر نخواهد بود در مقیاسی بزرگ در حد و اندازه یک کشور افکار سلایق گوناگون را با یک نخ تسبیح به همدیگر وصل کند. بررسی انتخابات‌های گوناگون به خوبی این نکته را نشان می‌دهد که آنچه مردم را به سمت یک گزینه خاص جلب می‌کند، همین چشم‌انداز است. این چشم‌انداز گاه یک توسعه اقتصادی و رهایی از خرابی‌های جنگ است. گاه آزادی سیاسی، گاه رسیدن به عدالت اجتماعی و زمانی دیگر نیز رهایی از تحریم‌ها که توانست یک بسیج توده‌ای گسترده را فراهم کند. در این میان سؤال اینجاست که آیا چشم‌انداز رهایی از تحریم‌ها آنچنان قوی است که باز هم بتواند حسن روحانی رئیس‌جمهور فعلی دولت یازدهم را به خیابان پاستور برساند.

رنگ و لعابی که رفته است

نگاهی به کارنامه دولت یازدهم به خصوص در حوزه اقتصادی و سیگنال‌های اجتماعی که از بطن جامعه و به خصوص طبقه متوسط به نهادهای حاکمیتی می‌رسد، نشان می‌دهد که چشم‌انداز رهایی از تحریم‌ها با گذشت هر ماه از اجرایی شدن برجام رنگ و لعاب خود را از دست می‌دهد.

نتایج نظرسنجی که دانشگاه مریلند چندی پیش از بین هزار نفر از شهروندان ایرانی منتشر کرده بود، به خوبی نشان داد که اغلب شهروندان ایرانی چشم‌اندازی در خصوص بهبود اقتصادی ندارند و صدالبته برجام را فاقد تأثیر گذاری بر شرایط اقتصادی خود می‌دانند.

این پیش‌بینی بدبینانه، اما نزدیک به واقعیت بالای سر روحانی در حال پرسه زدن است که حتی در صورت رأی‌آوری روحانی دولت وی باز هم همانند دولت اول وی با نتیجه‌ای ناپلئونی به پیروزی برسد و اگر کار به مرحله دوم هم بکشد که نتیجه‌ای به مراتب بدتر برای یک دولت مستقر است.

از همین رو است که برخی نشریات اصلاح‌طلب به صراحت یا لفافه به این مسئله اشاره می‌کنند و آن را ضعف دولت روحانی در انتخابات عنوان می‌کنند.

در جبهه مقابل چه خبر است

روزنامه شرق در سرمقاله دیروز خود همین نکته را مورد اشاره قرار داده و با اشاره به همین نقطه ضعف روحانی و نبود چشم‌انداز روشن برای جامعه می‌نویسد: هرچه هست قدرت تخیل و روایت آن است. تخیلی که مردم می‌سازند، مردمی که تخیل خود را باور دارند و برای آن روایت می‌سازند. روایتِ تخیل دولت‌ها را بر سر کار می‌آورد و دولت‌های سر کار را ناگزیر می‌کند به آموزه‌های عدالت‌طلبانه تن بدهند زیرا دولت‌ها با تخیل مردمی روبه‌رو هستند که به‌معنای کلاسیک آن، نه سَرکرده دارند و نه الگو، بلکه تخیل محض‌اند. از سوی دیگر این مردمان، مردمانی نیستند که از پایین فشار بیاورند تا در بالا فرصتی برای چانه‌زنی فراهم کنند. آنان خود با قدرت تخیل و روایت زیرپوستی‌اش می‌خواهند شرایط را متحول کنند. اظهارات تکنسین‌های دولتی درباره رقیبان دولت روحانی را باید جدی گرفت اما جدی‌ترین تهدید، سیاستِ بدون تخیل است. سیاستی صُلب و مستند که تن به هیچ روایتِ تازه‌ای نمی‌دهد.

نکته جالب اینجاست که این چشم‌انداز نوعی تخیل ترجمه می‌شود که به عنوان یک افیون در جامعه عمل کرده و سبب می‌شود توده‌ها به نفع یک دولت یا یک جبهه سیاسی بسیج شوند؛ مردمی که حاضر به حضور در صحنه نیستند که فرصتی برای چانه‌زنی در بالا فراهم شود.

البته این گلایه آخر کاملاً بدون جهت است. تئوری فشار از پایین و چانه زنی از بالا سال‌ها به عنوان یک تز از سوی نیروهای اصلاح‌طلب در عرصه رقابت‌های سیاسی مطرح بوده و اتفاقاً هر بار نیز به شکست انجامیده است. آشوب‌های سال ۷۸ و همچنین فتنه سال ۸۸ دو نمونه واضح از این موضوع است. قرار بود فشار از پایین سبب موفقیت سران اصلاح‌طلب شود، اما در نهایت به یک شکست تمام‌عیار انجامید.

حالا گلایه اصلی سرمقاله‌نویس شرق از این است که چرا دولت روحانی نتوانسته همانند دولت‌های گذشته برای مردم تخیل‌سازی کند. البته اگر بدانیم مسائلی همچون عدالت‌خواهی یا توزیع عادلانه ثروت در آن مقاله جزو تخیل نامیده می‌شوند، متوجه رگه‌هایی از توهین هم در این یادداشت می‌شویم، اما اگر همه اینها را کنار بگذاریم، سخن اصلی همان است که در پایان نوشتار آمده است و آن هم اینکه دولت روحانی هیچ چشم‌انداز یا تخیلی برای مردم ندارد تا بار دیگر در صندوق‌های رأی آنان را در کنار خود داشته باشد.

دولت به دنبال چشم‌اندازهای مجازی

البته الان کمی زود است که به دنبال پیش‌بینی انتخابات سال ۹۶ باشیم. در دنیای سیاست متغیرها بسیار سریع‌تر از آنچه که می‌توان تصور کرد، تغییر می‌کند اما اگر مفروضات فعلی را قبول کنیم، دولت روحانی برای پیروزی باید چشم‌انداز تازه‌ای را برای مردم ارائه کند.

با توجه به شرایط فعلی و روی کار آمدن دونالد ترامپ در عرصه ریاست جمهوری امریکا بعید است که دیگر برجام بتواند زرق و برقی داشته باشد، از این رو باید بر فضای داخلی تمرکز کرد. اینجاست که شرایط کمی متفاوت می‌شود.

ممکن است روحانی یا تیم راهبردی وی برای انتخابات ریاست جمهوری با پیشنهادها و راهکارهایی روبه‌رو شوند که آنان را برای ایجاد برخی چشم‌اندازهای مجازی تحریک کند. هیجانات و التهاباتی که بتواند در کوتاه مدت جامعه را برای یک بسیج عمومی جلب کند. این مسئله ممکن است در کوتاه‌مدت به نفع دولت تمام شود، اما برای نظام جمهوری اسلامی می‌تواند تبعات سنگینی داشته باشد.

کما اینکه برخی اقدامات دولت روحانی نیز در طول ماه‌های اخیر به خوبی چنین نشانه‌هایی را به ذهن متبادر می‌کند. برجسته کردن موضوع کنسرت‌ها و تبادل نظر علنی با رئیس قوه قضائیه تنها یکی از موارد است.

سرخط

■ **جوان:** سومین همایش مدیریت جهادی کشور از روز دوشنبه با حضور مسئولان کشوری و لشکری برگزار می‌شود. در این همایش علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس‌جمهور و سردار سرلشکر پاسدار محمد علی جعفری فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی سخنرانی خواهند کرد.

■ **فارس:** امیر احمدرضا پوردستان، جانشین فرمانده کل ارتش: نیروی هوایی ارتش با به‌روزرسانی تجهیزات خود و آموزش‌های مستمر، آماده دفاع از آسمان کشور و اجرای عملیات‌های آفندی با نظر فرمانده معظم کل قواست.

نگاه روز

کبری آسوپار

فصلی برای تبیین دوباره «مرگ بر شاه»

دهه ۶۰ و حتی شاید تا نیمه‌های دهه ۷۰ هنوز خاطرات مردم ایران از شرایط جامعه و مردم در دوران پهلوی سرشار بود. خیلی وقت‌ها ذهن به گذشته نقب می‌زد و خاطرات قبل انقلاب آنقدر برایش پررنگ بود که می‌توانست خودش را مقابل برخی شبهات پراکنده آن سال‌ها در مورد چرایی قیام ملت علیه رژیم پهلوی اقناع کند. گوش بچه‌های دهه شصتی هم از آن خاطره‌ها پر بود و بلد بودند در مورد دورانی که ندیده بودند، به خوبی حرف بزنند و استدلال کنند. جریان حزب‌اللهی آن دوران به درستی وظیفه خود می‌دانست که به تبیین چرایی وقوع انقلاب و تشریح شرایط اجتماعی و سیاسی دوران پهلوی و دلیل اعتراض مردم به حکومت بپردازد. اینگونه بود که آن سال‌ها «شاه» همچنان آدم بد قصه‌ها بود! اگر در ذهن کسی هم قصه‌ای از انقلاب بود که در آن شخصیت منفی‌اش پهلوی‌ها نبودند، در آن فضای انقلابی بی‌پروایی و جسارت بیانش را نداشت.

با گذشت سال‌ها جریان حزب‌اللهی دغدغه‌های دیگری – و البته به حق - یافت که کم‌کم این دغدغه اثبات فلسفه انقلاب را به حاشیه برد. تهاجم فرهنگی، ایستادگی مقابل غرب، انرژی هسته‌ای، غربزدگی، دفاع از جمهوری اسلامی و ... کم‌کم باعث شد بازخوانی حقایق عصر پهلوی، همان حقایقی که مردم را به گذشتن از جان و ایستادن مقابل گلوله پهلوی رسانده بود، کم‌رنگ و حتی بی‌رنگ شود.

از سویی شاید جریان حزب‌اللهی و انقلابی کشور با خودش اندیشید که چقدر از حکومت پهلوی بگوییم؛ همه چیز روشن است دیگر! واقعیت اما این است که حقیقت برای آن نسل روشن بود، اما گذشت زمان، یعنی نسل‌های جدید؛ یعنی کودکانی که حتی از جنگ و هشت سال دفاع مقدس دهه ۶۰هم چیزی نمی‌دانند، چه رسد به داشتن یک تصویر حقیقی از دهه ۴۰ و ۵۰ ایران؛ دو دهه‌ای که رویدادهای سیاسی آن مشخصاً انقلاب اسلامی ۵۷ را آفرید.

کم‌کم از جشن‌های مردمی ویژه دهه فجر کاسته شد؛ انگار شور سالگرد پیروزی گرفتن در ما می‌مرد؛ از تبیین نفی پهلوی خسته شده بودیم؟ در دهه فجر جز ترانه‌های تکراری و فیلم‌های سینمایی تکراری حرفی نزدیم. خیلی که حس انقلابی گری‌مان پررنگ می‌شد، از پیشرفت‌های کشور در دوران جمهوری اسلامی می‌گفتیم و توجهی نداشتیم که خوب بودن جمهوری اسلامی یا پیشرفت کشور در دوران پس از انقلاب الزاماً به معنای اثبات بد بودن پهلوی در حد سرنگونی و نخواستن اصل حکومت نیست. در نهایت مخالفان انقلاب می‌توانستند بگویند اگر محمدرضا پهلوی هم باقی می‌ماند، همین پیشرفت‌ها حاصل می‌شد، کما اینکه سال‌هاست همین شبهه را با اطمینان کامل گفته‌اند و حتی بین برخی اذهان جا انداخته‌اند. جالب اینکه حتی سخنرانی‌های روز ۲۲ بهمن نیز بیشتر به همین تبیین اثبات جمهوری اسلامی و حتی در بسیاری موارد به مسائل سیاست خارجی روز پرداخته و نه نفی حکومت پهلوی. بیشتر از تبیین «مرگ بر شاه» در ۲۲ بهمنی که سالگرد شکستش بود، «مرگ بر امریکا» گفتیم؛ بی‌آنکه بدانیم این هر دو در کنار هم لازم است. فکر کردیم شاه مرده و دیگر خبری نیست؛ شاه البته مرده بود، اما خبرهایی هم بود. ما با کسانی که نان‌شان در تطهیر شاه بود، چه کردیم؟ فکر کردیم «مرگ بر امریکا» آنها را سر جایشان می‌نشاند! با این حساب نسلی که متولد دهه‌های ۷۰ و ۸۰ و ۹۰ هست، چگونه قانع شود که راهی جز انقلاب اسلامی ۵۷ برای مردم ایران متصور نبود؟

این همه کم کاری در حالی است که در آن سو، اتفاقاً در همان سال‌هایی که رفته رفته دغدغه اثبات خباثت‌های پهلوی کم‌رنگ شد، پروا و جسارت تطهیر و تبرئه محمدرضا پهلوی و فرح دیبا و سایر اعوان و انصار بیشتر و بیشتر شد. گزاف نیست اگر بگوییم در همه این سال‌ها یکی از محورهای ستیز با جمهوری اسلامی همین «تطهیر پهلوی» بود و هست. از یک سو تاریخ نگاری‌های مختلف به کمک تطهیر پهلوی آمدند. بهایی‌ها، اسرائیلی‌ها، سلطنت‌طلب‌ها، ماسون‌ها همه به عرصه تاریخ‌نگاری ایران آمدند و تصویری دلخواه خویش از آن دوران ارائه کردند و تصویری رضایتمند از مردم عصر پهلوی ساختند تا جایی که گویی نه از ایران، بلکه مردمانی از سرزمین دیگر حکومت پهلوی را سرنگون ساخته‌اند. مستندها و تاریخ‌نگاری‌های همسو با حکومت پهلوی در فضای رسانه طرح شدند؛ شبهات به میدان آمدند، بی‌بی‌سی و من و تو محل جولان بازمانده خاندان پهلوی و پخش مستندهای مختلف از آنان شد. و این سو جامعه را از بیان حقایق آن عصر اشباع شده می‌دید و سکوت می‌کرد. جمهوری اسلامی پس از گذشت چند دهه به فصل ارزیابی رسیده بود و برخی این ارزیابی را آمیخته به مدح دروغین پهلوی کردند.

به نظر می‌رسد نیاز به نهضت بازخوانی اقدامات حکومت پهلوی است؛ خوانش دوباره و غیررسمی و متفاوت. ما باید برای هر دهه یک بار دیگر و به نحوی دیگر ثابت کنیم چرا مردم شاهنشاهی پهلوی را نخواستند.

باید بپذیریم یکی از محورهای دفاع از جمهوری اسلامی تبیین نفی پهلوی است؛ انگار نسل ما باید به شکلی دیگر به میدان برود و از «مرگ بر شاه» که پدران و مادرانش گفته‌اند با همین شعار «مرگ بر شاه» و نه مدل دیگری دفاع کند.

گزیده خبر

حدادعادل:

حامی جبهه مردمی نیروهای انقلاب هستم

حدادعادل ضمن تأکید بر وحدت اصولگرایان به ویژه اعضای جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی، حمایت خود را از این جبهه اعلام کرد.

غلامعلی حدادعادل، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با رسا بر حمایت همه جانبه خود از جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی تأکید کرد. وی با بیان اینکه بنده حامی جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی هستم، تصریح کرد: بنده نیز از امضاکنندگان آن بوده و جزو حامیان آنها هستم و حمایت می‌کنم.

حدادعادل همچنین درباره وحدت اصولگرایان به ویژه جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی ابراز امیدواری کرد و بیان داشت: ان‌شاءالله به وحدت می‌رسند.